

***ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ФАРМАЦЕУТСКЕ КОМОРЕ
СРБИЈЕ за 2013. годину***

Београд, фебруар 2014. године

Фармацеутска комора Србије, основана Законом о коморама здравствених радника (Сл. гласник РС“, бр. 107/2005) као независна професионална организација, ради унапређивања услова за обављање професије дипломираних фармацеута, заштите њихових професионалних интереса, организованог учешћа на унапређивању и спровођењу здравствене заштите и заштите интереса грађана у остваривању права на здравствену заштиту, обавља послове преко својих организационих јединица у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу.

Фармацеутска комора Србије , Дечанска 8а, Београд; са Огранком Београд у простору површине 115м ² (простор добијен на коришћење).
Огранак Крагујевац у Крагујевцу, Црвеног крста 7, у изнајмљеном простору површине 31,90м ² .
Огранак Војводина у Новом Саду, Хајдук Вељкова 11, локал А 104/1, у изнајмљеном простору површине 24,42м ² .
Огранак Ниш са КиМ у Нишу, Првомајска 24А у изнајмљеном простору површине 30м ² .

ПОСЛОВИ КОМОРЕ

ПОВЕРЕНИ ПОСЛОВИ

Комора у складу са законом, обавља следеће послове као јавна овлашћења:

1. Доноси кодекс професионалне етике
2. Врши упис дипломираних фармацеута под условима прописаним законом и води именик свих чланова коморе
3. Издаје, обнавља и одузима одобрење за самостални рад (лиценца) члановима коморе који су уписани у именик чланова коморе и води именик о издатим, обновљеним и одузетим лиценцама
4. Посредује у споровима између чланова коморе, односно између чланова коморе и корисника здравствених услуга
5. Организује судове части за утврђивање повреде професионалне дужности и одговорности чланова коморе, као и за изрицање мера за те повреде
6. Води именик изречених дисциплинских мера чланова коморе
7. На захтев члана коморе или другог овлашћеног правног или физичког лица издаје изводе из именика, уверења и потврде о чињеницама о којима води евиденцију, а који представљају јавне исправе
8. Утврђује висину чланарине за чланове коморе

9. Утврђује износ надокнаде за упис у именике чланова коморе, износ надокнаде за издавање и обнављање лиценце, као и надокнаде за издавање извода из именика, уверења и потврда о евиденцијама које комора води
10. Издаје легитимацију члановима коморе који имају лиценцу
11. Издаје идентификациони број члановима коморе који имају лиценцу

ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

1. Заступа и штити професионалне интересе чланова коморе у обављању професије
2. Стара се о угледу чланова коморе, односно о обављању послова здравствене делатности у складу са етичким кодексом
3. Води евиденцију чланова коморе који обављају приватну праксу, а који су уписани у регистар код надлежног органа у складу са законом
4. Предлаже листу надзорника за редовну и ванредну спољну проверу квалитета стручног рада, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита
5. Даје иницијативу за ближе уређивање начина обављања приправничког стажа и полагања стручног испита, као и стручног усавршавања фармацеута, односно услова које морају испуњавати здравствене установе и приватна пракса за обављање приправничког и специјалистичког стажа фармацеута
6. Учествује у утврђивању номенклатуре здравствених услуга, критеријума и мерила за утврђивање цена здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, као и у утврђивању критеријума и мерила за закључивање уговора о пружању здравствене заштите, у складу са законом којим се уређује здравствено осигурање
7. Предлаже критеријуме и мерила за утврђивање цена здравствених услуга које се пружају у приватној пракси, односно цена здравствених услуга које се пружају у здравственим установама, а које се не обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, као и висину цена тих здравствених услуга
8. Даје иницијативу за доношење прописа у области здравствене заштите и здравственог осигурања
9. Даје иницијативу и предузима мере за осигурање чланова коморе код носиоца осигурања за ризик који може наступити због стручне грешке у вршењу послова здравствене делатности, у складу са законом
10. Пружа помоћ грађанима у остваривању права на здравствену заштиту у случају нестручног или неетичког рада чланова коморе
11. Пружа стручну помоћ члановима коморе
12. Заступа интересе чланова коморе који обављају приватну праксу при закључивању уговора са организацијом здравственог осигурања
13. Даје предлог за добијање назива примаријуса, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита

14. Прати и покреће иницијативу за предузимање законом прописаних мера у вези са повредом прописа о забрани рекламирања (оглашавања) у области здравствене заштите
15. Обавља и друге послове, у складу са законом и статутом коморе

Фармацеутска комора Србије има укупно осам запослених радника од којих су три здравствене и пет нездравствене струке. Седморо је на неодређено време и једно постављено лице на одређено време.

Квалификациона структура запослених

ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА	РАДНО МЕСТО	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ		ЗВАЊЕ
Фармацеутска комора Србије	Директор	VII		Дипл. фарм. спец.
	Секретар коморе	VII		Дипл. правник
	Самостални референт за фармацеутске послове	VII		Дипл. фарм. спец.
	Технички секретар коморе		IV	Техничар за управне послове
Огранак Београд	Секретар Огранка			
	Технички секретар огранка		IV	Биротехнички техничар
Огранак Крагујевац	Секретар Огранка	VII		Дипл. правник
Огранак Ниш са КиМ	Секретар Огранка	VII		Дипл. ецц
Огранак Војводина	Секретар Огранка	VII		Дипл. фармацеут
Укупно	8	6	2	

У току 2013. године, комора је обавила следеће послове:

Фармацеутска комора Србије је у 2013. години одржала 2 седнице Скупштине (1 редовна и 1 ванредна), 8 седница Управног одбора (УО) и 2 седнице Надзорног одбора (НО).

Сви чланови Скупштине, УО и НО су уредно и на време информисани о свим активностима везаним за рад у одговарајућим телима и узимали активно учешће у истим (у прилогу преглед присуства и одсуства).

У ОКВИРУ ПОСЛОВА КОЈИ СУ ЈОЈ КАО ЈАВНА ОВЛАШЋЕЊА ПОВЕРЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ:

- Издато је **738** решења о упису у Именик Коморе
- Издато **360** решења о престанку чланства по захтеву члана
- Издато **15** решења о престанку чланства по службеној дужности
- Издато **420** решења о промени података
- Решење о понављању поступка, поништавању и оглашавању ништавим Решења ФКС **1**
- Урађено **15** закључака о покретању поступка по службеној дужности
- На захтев чланова издата **41** потврда
- Урађано и издато **676** лиценци
- Урађено **815** ИД легитимација

ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И АКТИВНОСТИ КОМОРЕ У 2013. ГОДИНИ:

САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА

МИНИСТРАСТВО ЗДРАВЉА (МЗ)

У току пословне године представници коморе су били непрекидно у контакту са ресорним помоћником министра здравља, службама и руководиоцима МЗ ради решавања питања од значаја за фармацеутски сектор.

Март, У оквиру дискусије коју су покренуле апотеке из Плана мреже здравствених установа, која се одвијала у средствима јавног информисања и у стручним круговима, у вези са применом Закона о јавним набавкама за 2013. годину, од 01.априла, Комора је у контактима са МЗ указивала на проблеме који прате примену овог закона у пракси. Као резултат наведених активности, Комора је упутила писмо министарки здравља у коме је изнела став Управног одбора Коморе у вези примене наведеног закона, са разлозима који оспоравају примену јавних набавки за апотеке у примарној здравственој заштити и плану мреже. Допис сличне садржине министарки здравља су заједнички упутили и Радна група државних апотека РС, ФКС, Групација домаћих произвођача лекова, Удружење Генезис, Удружење ИНОВИА и Групација велледрогерија. У

обраћању Управи за јавне набавке МЗ је упутило Предлог за изузимање апотека из Плана мреже здравствених установа са списка наручилаца из члана 2 став 2 Закона о јавним набавкама за 2013.годину. Такође је Комора издала Саопштење за штампу у коме је подржала став МЗ. Иако је мишљење МЗ, као и свих наведених учесника снавдевања лековима у фармацеутском сектору било сагласно, резултат је био да је Управа за јавне набавке остала при свом ставу о начину примене наведеног закона, везано за апотеке.

Април, МЗ је иницирало заједничке састанке својих и представника Коморе ради усаглашавања текста ревидараног Предлога Добре апотекарске праксе који је Комора крајем 2012.године проследила МЗ, ради добијања мишљења и завршетка рада на документу. Усаглашен текст МЗ је предало Републичкој стручној комисији (РСК) за фармацију, на мишљење. РСК за фармацију је проследила позитивно мишљење на текст ДАП-а у јулу 2013.године. Комора се више пута обраћала МЗ у вези са овим питањем, но коначно мишљење МЗ још увек није достављено Комори.

Октобар, Листа о одређеним врстама козметичких и других средстава за заштиту здравља којима апотеке могу снабдевати грађане је ради добијања мишљења на текст упућена МЗ. Министарство је у међувремену обавило консултације са РСК, и након тога, у децембру доставило мишљење Комори. Управни одбор је након усвајања мишљења МЗ и РСК за фармацију, документ упутио Скупштини коморе на даљу процедуру. Процедура усвајања и објављивања Листе је планирана и спроведена почетком 2014. године.

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА (РФЗО)

Комора је остварила сардању са новим директором РФЗО Проф.др Момчилом Бабићем и у више наврата обавила консултације.

Јули, Директор ФКС, председник Управног одбора ФКС и чланови Коморе, преставници болничког, државног и приватног сектора су тражили пријем код директора РФЗО-а у вези са изједначавањем услова уговарања са РФЗО-ом и рада апотека приватног и државног сектора. Комора је заступала став да се између државних и приватних апотека успоставе једнаки услови рада у смислу кадра, опреме, асортимана лекова, као и обезбеђивања лекова становништву на руралном подручју. Да се лекови на рецепт издају у свим организационим јединицама ЗУ, непрекидно током целог месеца и да се изједначе услови који се односе на дужину рока плаћања добаљачима и др. Комора је такође изнела предлоге формирања јединствених цена лекова и јединствене велепродајне и малопродајне марже, ради стабилизовања фармацеутског тржишта, одрживости пословања апотека, транспарентности у раду и боље снабдевености грађана.

Октобар, Комора је директору РФЗО-а упутила допис у вези са предлогом Сектора контроле фонда, да се апотекама које су оствариле бонитет на лекове са Листе лекова, у периоду од 1.јануара 2012 – 30.априла 2013., умањи вредност фактура према РФЗО-у, у вредности остварених бонитета. Комора је изнела став да је таква одредба неприменљива, јер су апотеке бонитете оствариле на основу скраћења рокова плаћања добављачима, чиме су их добављачи и произвођачи лекова додатно стимулисали. Апотеке су превремена плаћања добављачима вршили из властитих средстава а не средствима РФЗО-а., и зато је Комора предложила да се таква одредба не спроводи. РФЗО није приступио реализацији свог предлога, нити обавестио Комору о стављања предлог ван снаге.

Новембар, На захтев РФЗО-а, Комора је проследила мишљење у вези Предлога Правилника о условима, критеријумима и мерилима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга и за утврђивање накнаде за њихов рад за 2014. годину. Тражено мишљење је садржало следеће: да се материјално пословање апотека мора водити јединствено, независно од начина плаћања лекова, средствима РФЗО-а или непосредном продајом пацијентима; да се од апотека не захтева скенирање рецепата који се шаљу РФЗО-у уз фактуру; предложени услови, критеријуми и мерила у датом предлогу су прихватљиви под условом да се сви приходи, мимо прихода од марже за фактурисне лекове РФЗО-у, третирају властитим приходима апотеке.

Децембар, На захтев Коморе, после обавештења РФЗО-а апотекама, о обавези слања скенираних рецепата уз достављене фактуре, обављен је разговор у РФЗО-у на којем се Комора zaloжила, уз одговарајуће образложење, да се таква одлука стави ван снаге, што је и учињено.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Јули, Комора, као подносилац притужбе, је добила допис од Заштитника грађана, којим је обавештава у вези са спором око признавања диплома дипломираних фармацеута Медицинског факултета Републике Српске, са заључком следеће садржине:

„С тим у вези, Заштитник грађана указује да је поводом Споразума о успостављању специјалних паралелних односа између Републике Србије и Републике Српске, потписаног 26. септембра 2006. године у Бања Луци, од стране надлежних органа Републике Србије донет **Закон о потврђивању Споразума о успостављању специјалних паралелних односа између Републике Србије и Републике Српске**¹. Наведени Споразум, ратификован је од стране надлежног органа Републике Србије 27. јула 2007. године, те потврђен и објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, у складу са прописима, **што није случај са Споразумом о узајамном признавању**

¹ "Сл. гласник РС - Међународни уговори ", бр. 70/2007

докумената у образовању и регулисања статусних питања ученика и студената, закљученим између Републике Србије и Републике Српске. Наведени Споразум није потврђен од стране надлежних органа Републике Србије, нити је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Надлежни органи морају имати у виду обавезу поступања искључиво у оквиру и на основу Устава, закона и других прописа, као и обавезу примењивати правила и поступке прописане важећим прописима.

Позитивни прописи и начела добре управе захтевају од органа да поступају и предузимају мере и радње у оквиру своје надлежности, у складу са законом. Пропуштање радњи из делокруга рада органа је пропуст који за последицу има стварање правне несигурности, отежавање правног положаја грађана и кршење његових права

На основу свих утврђених чињеница и околности, Заштитник грађана је утврдио пропусте у раду Министарства просвете, науке и технолошког развоја, те је сагласно члану 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана, упутио препоруку ради отклањања уочених недостатака у раду, као и у циљу унапређења остваривања права грађана и спречавања сличних пропуста у будућности. „

РЕПУБЛИЧКА СТРУЧНА КОМИСИЈА (РСК) ЗА ФАРМАЦИЈУ

РСК за фармацију, Министарства здравља Србије, одржала је више састанака на којима су разматрана следећа питања и документа од значаја:

- Разматран је постојећи Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе, и сачињен је Предлог измена и допуна правилника који је предат министарки здравља на разматрање
- ФКС је информисала РСК о раду радне групе за галенске лабораторије, у вези са стањем лабораторија за израду лекова у Клиничком центру Србије, ВМА и КБЦ Звездара и предала текст писма упућен министарки здравља тим поводом, са предлозима за решавање спорних питања,
- РСК је предложила МЗ да се изради правилник или дефинишу одредбе као саставни део другог правилника, којима би се ближе разрадила проблематика јавних набавки у здравственом систему (лекова, медицинских средстава, материјала и услуга), на предлог чланова ФКС
- РСК је након доставе, од стране МЗ, предлога ДАП-а који је сачинила ФКС, дала мишљење о наведеном документу које је повратно доставила Министарству здравља ради давања сагласности на наведени документ. Поступак у МЗ је још увек у току

- РСК је направила иницијативу којом би се формулисао предлог пописа и дефинисања фармацеутских услуга у примарној здравственој заштити
- РСК је проследила МЗ мишљење везано за предлог текста девет монографија са којима би се извршила допуна Магистралних формула (*SOLUTIO CARDIOPLEGICA I, SOLUTIO CARDIOPLEGICA III, CALCII CHLORIDI INJECTIO, EPHEDRINI HYDROCHLORIDI INJECTIO, ETHANOLI ANHYDRICI INJECTIO, FLUORESCEINI NATRICI INJECTIO, MAGNESII SULFATIS INJECTIO, METHYLTHIONINI I CHLORIDI INJECTIO, FLUORESCEINI NATRICI OFTALMIČKE TRAKE*), које је сачинила Радна група Агенције за лекове и медицинска средства Србије. Поступак у МЗ је још увек у току
- ФКС је проследила РСК и МЗ мишљење на Предлог нацрта Правилника о документацији начину увоза лекова који немају дозволу за лек, односно медицинска средства која нису уписана у регистар медицинских средстава, који је припремило МЗ. Поступак у МЗ је још увек у току
- МЗ је Предлог *Листе одређених врста козметичких и других средстава за заштиту здравља којима апотеке могу снабдевати грађане*, који је МЗ-у проследила ФКС, доставило РСК на мишљење. МЗ је доставило своје и мишљење РСК о наведеном документу. Урађена је корекција документа, у складу са добијеним сугестијама и припремљен је предлог Листе који ће се разматрати на првој наредној седници Скупштине коморе

ФАРМАЦЕУТСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ, МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ОДСЕК ЗА ФАРМАЦИЈУ У КРАГУЈЕВЦУ, НИШУ, НОВОМ САДУ И ПРИВАТНИ ФАРМАЦЕУТСКИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ

- Представници ФКС редовно присуствују свечаној додели диплома свршеним студентима фармације уз обраћање младим колегама испред струковних удружења заједно са представницима Коморе биохемичара, СФУС и Удружења медицинских биохемичара.
- На захтев приватног Фармацеутског факултета у Новом Саду (Европски универзитет - Фармацеутски факултет), представници Коморе су презентовали студентима фармације организацију и делокруг рада ФКС, као и права и обавеза њених чланова.
- На састанку декана Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, председника СФУС и директора ФКС, након разматрања проблема струке, заузет је став заједничког наступа Коморе, Факултета и Савеза у решавању истих.

СФУС

Комора је активно учествовала у раду Секције за болничку фармацију при СФУС.

Договорено је са председником СФУС и секретарум да ће се радити на даљем развијању сарадње између Коморе и СФУС везано за континуирану едукацију.

РАД РАДНИХ ГРУПА

У току године су радиле следеће радне групе УО Коморе, које су се бавиле питањима од значаја за фармацеутску делатност:

1. **Радна група за израду документа – оквира за процену компетенција фармацеута у примарној здравственој заштити – основни ниво**, У децембру је завршен предлог документа „Национални оквир за развој и процену компетенција фармацеута у јавним апотекама у Србији“. Радна група је у свом предлогу документа, по узору на модел *Global competency framework (GbCF)*, направила оквир компетенција за фармацеуте у примарној здравственој заштити, руководећи се позитивним искуствима фармацеута у свету, која су прилагођена пракси и законској регулативи у Србији. Документ је намењен развоју компетенција фармацеута и њиховом прилагођавању захтевима савремене здравствене заштите, као и променама окружења у коме се фармацеутска делатност обавља. Предлог документа ће се почетком 2014. године наћи пред члановима Скупштине ради усвајања.
2. **Радна група за израду Закона о апотекарској делатности** Радна група није завршила рад - још увек се ради на изради предлога.
3. **Радна група, чији је задатак сачињавања иницијативе ради измене Правилника о начину прописивања и издавања лекова, регулисања уписне политике на фармацеутским факултетима, измене Закона о лековима и медицинским средствима у циљу продужења рока за усаглашавање са законским и подзаконским прописима везаним за галенске лабораторије.**

Радна група је радила на предлозима измена и допуна следећих докумената:

- *Правилника о начину прописивања и издавања лекова на рецепт* – Радна група припремила предлог измена који је предат Управном одбору. После усаглашавања са мишљењем УО, предлог текста чека коначну одлуку Управног одбора коморе
 - *Регулисања уписне политике на фармацеутским факултетима* – Радна група припремила предлог иницијативре, који чека коначну одлуку Управног одбора коморе
 - *Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе* – Радна група припремила предлог измена који је предат Управном одбору. После усаглашавања са мишљењем УО, предлог текста чека коначну одлуку Управног одбора коморе
 - На захтев представника коморе у Здравственом савету Србије, дато мишљење на *Предлог Правилника о ближим условима за праћење и процену квалитета извођења акредитованог програма континуиране едукације (КЕ) за здравствене раднике и здравствене сараднике*
 - ФКС је проследила РСК и МЗ мишљење на *Предлог нацрта Правилника о документацији начину увоза лекова који немају дозволу за лек, односно медицинска средства која нису уписана у регистар медицинских средстава*, које је припремило МЗ. Поступак у МЗ је још увек у току.
4. ***Радна група за сачињавање предлога за измене и допуне Правилника о управљању медицинским отпадом*** Радна група је учествовала у припреми предлога за имену Закона о управљању медицинским отпадом.
 5. ***Радна група чији је задатак био да прегледа и разматри пристигле предлоге за измену и допуне Статута Коморе, утврди предлог евентуалних измена и допуна Статута*** Радна група је сачинила предлог измена и допуна Статута и предала га Управном одбору коморе на разматрање и усвајање.
 6. ***Радна група за израду МЕДИЈА ПЛАНА Фармацеутске коморе за 2014. годину*** Радна група није завршила рад- још увек се ради на припреми предлога.
 7. ***Радна група која се бави регулаторним питањима везано за проблеме добијања дозвола за рад галенских лабораторија болница***, У радној групи учествују представници три клиничка центра: Клиничког центра Србије (КЦС), Клиничко болничког центра (КБЦ)

Звездара, Војномедицинске академије (ВМА) која се баве израдом галенских лекова. Радна група се бавила разматрањем ситуације у којој се налазе болничке апотеке које израђују галенске лекове у својим лабораторијама. До краја календарске године одржано је више састанака, на којима је предложено да се сними постојеће стање у галенским лабораторијама, направе оквирни планови за адаптацију и са проблемима и могућим предлозима упозна министарка здравља. Министарки је упућено писмо, у коме је указано на значај постојања галенских лабораторија у три клиничка центра, очекивана помоћ министарства у финансирању реконструкције и опремања ова три центра и предложена је измена *Правилника о условима за израду галенских лекова*, како би се омогућио довољно дуг период за усаглашавање са наведеним стандардима и извршиле додатне обуке кадрова у постојећим лабораторијама. Комора је предлог послала Министарству здравља и тражила пријем у министарство. Радна група је у сарадњи са Агенцијом за лекове и медицинска средства Србије (АЛИМС), дала мишљење на предлоге нових монографија за галенске лекове, које је припремила радна група АЛИМС-а.

У току су договори са МЗ да се обезбеди међународни семинар за обуку кадрова који раде у галенским лабораторијама апотека.

ИНФОРМИСАЊЕ

ИНФОРМИСАЊЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ ЈАВНОСТИ ПУТЕМ МЕДИЈА

Током календарске године директор ФКС је имао више наступа на радију и телевизији и сарађивао са писаним медијима као што су:

Радио Београд – април, интервју поводом потписивања уговора приватних апотека са РФЗО, у којој мери је то заживело у пракси и који су проблеми;

РТС Национални дневник – мај, какве лекове пијемо;

ТВ Црна Гора – октобар, дат интервју националној телевизији и др.

Писани медији:

Бета, Тањуг, Блиц, Политика, Б92 – април, Комора је издала Саопштење за јавност у вези са одлуком Министарства здравља о спровођењу јавне набавке лекова и медицинских средстава у апотекама у примарном здравственом сиситему, односно за издавање лекова на рецепт;

Недељник НИН - децембар, објављен текст под насловом „Јединствена мрежа апотека“

Новембар - децембар, Није одржана припремана конференција за штампу, као реакција на предлог Сектора контроле фонда да се апотекама које су оствариле бонитете на лекове са Листе лекова у периоду од 01.01.2012. – 30.04.2013. године умањи вредност фактура у вредности остварених бонитета. Од конференције се одустало у том тренутку, због процене да директор РФЗО неће поступити по предлогу Сектора контроле фонда, након реаговања апотекарских установа и ФКС и да би се иступање у јавности могло негативно одразити на исход.

УЧЕШЋЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈАМА, КОНГРЕСИМА И ДРУГИМ СКУПОВИМА

Јануар, Хотел Извор у Аранђеловцу, одржан је састанак између представника Апотекарске коморе Аустрије (АКА) и ФКС, коме су присуствовале и колеге из апотекарског сектора Србије. Присутни су упознати са „Организацијом и активностима АКА“ – Тхомас Муллер- Ури, руководилац сектора интернационалних послова при АКА; као и „Организацијом апотекарске делатности у Аустрији“ – Мр пх Иван Младеновић, власник апотеке у Аустрији. Испред ФКС директорка Драгана Јовановић је упознала госте из Аустрије са организацијом и надлежностима ФКС, као и са типовима и организацијом апотека у Србији, Листама лекова, начином формирања цена лекова и законском регулативом која то дефинише.

Април, одржана је Шеста конференција Маркетинг у фармацији , у Хотелу Метропол у Београду. Поред предавача са Фармацеутског факултета у Београду, Медицинског факултета у Крагујевцу, Медицинског факултета у Новом Саду, Агенције за лекове и медицинска средства Србије, Фармацеутска комора је догађај подржала учешћем на трећем панелу, *Добра информативна пракса* , са предавањем „Израда лекова у апотеци“.

Мај, Изола, Словенија, одржан је скуп Сусрети српских и словеначких апотекара на тему „*Нове услуге у апотеци*“. Скупу су присуствовали директор ФКС, председник УО ФКС, представници Фармацеутског факултета у Београду, фармацеути из примарног здравственог система из оба сектора, у име домаћина скупа, председник ФК Словеније, директори Лекарне Велење и Приобалних лекарни, директор и представници сертификационог тела SIQ. Том приликом, након планираних излагања, у живој дискусији, размењена су искуства апотека у имплементацији система квалитета и друга питања која су била занимљива за представнике обе коморе. Направљена је посета фабрици лекова КРКА у Новом Месту, као и апотеци у Изоли.

Јуни, у организацији БИЗ Лифе, у Хотелу Хајат, у Београду, одржана је конференција, о текућим питањима везано за здравствени систем Србије. У

оквиру два панела „Здравство Србије - у рукама политике или струке?“ и „Фармацеутска индустрија на коленима“, разматрана су питања од интереса за здравствену делатност. На конференцији су учествовали представници држаних органа и институција, удружења и др. као што су: прим.др Периша Симоновић, државни секретар МЗ, др Татјана Радосављевић, Лекарска комора Србије, проф.др Душан Милисављевић, председник Одбора за здравље и породицу Скупштине Србије, Мирослав Петровић, Удружење за заштиту права пацијената, др Драшко Карађиновић, НВО „Доктори против корупције“, Марија Јовановић, Центар за хумане лекове, Векослав Шошевић, Удружење за хемијску и фармацеутску индустрију Привредна комора Србије. Директор ФКС је имао усмено излагање и такође је узео учешће у округлом столу, заједно са осталим учесницима

Август-септембар, 73. ФИП - Светски конгрес фармацеута одржан је у Даблину у Ирској, са темом „Визија и будућност терапије код комплексних пацијената и њихово укључивање у интегрисану здравствену заштиту која траје“, са фокусом на улогу фармацеута у прилагођавању терапијских исхода специфичним потребама пацијената. Конгресу је присуствовао велики број фармацеута из целог света, као и фармацеути из Србије. Фармацеутска комора Србије је на конгресу била представљена са три постера : Пилот Пројекат спроведен у Србији „*Traceability in the healthcare supply chain*“-Application of the *GS1 Standards*, коаутор и извештач Ружица Николић, „ *Evaluation of community pharmacist's competencies using GbCF document in Serbia*“ и „*Adaptation GbCF document for use in community pharmacies in Serbia*“ аутор са коауторима и извештач Светлана Стојков.

Октобар, одржан је 61. Симпозијум Савеза фармацеутских удружења Србије (СФУС), на Златибору, са темама „Улога фармацеута у савременом здравственом систему“ и „Унапређење фармацеутске услуге особама оболелим од дијабетеса“. Предатваник Коморе је учествовао у раду округлог стола, заједно са представницима Фармацеутског факултета у Београду и СФУС-а, на коме су се разматрала текућа и остала питања из области фармацеутске здравствене делатности.

Октобар, Порторож, Словенија, одржана је континуирана едукација за фармацеуте у циљу размене искустава фармацеута из Србије и Словеније. Скуп апотекара, у име Фармацеутске коморе Србије поздравила је Ружица Николић. Усменим излагањем, Мр.пх Голуб Миран, директор Апотекарске коморе Словеније, упознао је присутне са организацијом и активностима Словеначке коморе. На овај начин је настављена сарадња, размењена су искустава у раду двеју комора у фармацеутској делатности, у циљу даљег унапређења односа и начина рада.

Октобар, Подгорица, Црна Гора, одржан је састанак директора фармацеутских комора из региона. Том приликом је договорено да сусрети

комора постану традиционални обзиром на сличне проблеме у раду, као и из разлога добре комуникације, међусобне размене искустава и унапређења сардање.

Децембар, у организацији НИН фокус групе, у Хотелу Хајат у Београду, уз покровитељство Министарства здравља Србије, организована је конференција под називом „*Фармација: етика и економија*“. Циљ конференције је био да се у отвореној дебати свих актера: државних институција, здравствених и професионалних организација, представника фармацеутског сектора, размотре најважнија питања везана за фармацију из перспективе етике и економије, кроз три панела. Први панел, *Иновативни и генерички лекови* био је посвећен питањима ефикасности лекова, бриге за пацијента, равноправности лечења, права на здравље и питањима етике фармацеутске праксе. У оквиру другог панела *Доступност лекова* разматрана су питањима везано за улогу веледругерија, апотекарских установа и апотека у снабдевању грађана лековима. У оквиру трећег панела теме су се тичале проблема Јавних набавки, предност и изазова централизованих јавних набавки. Учесници конференције су били „Проф.др Славица Ђукић Дејановић, Министарка здравља, прим.др.сци.мед.Татјана Радосављевић, директор ЛКС, др.сци Бранислава Миљковић, професор Фармацеутског факултета у Београду и други. Директор ФКС је на другом панелу говорио о проблемима неравномерне доступности лекова пацијентима, због неодговарајуће мреже апотека на територији Србије.

ГЛАСНИК КОМОРЕ – ЧАСОПИС „АПОТЕКАРСКА ПРАКСА“

- У 2013. години укупно су објављена 4 броја гласника (број 98, 99, 100, 101), колико је и планирано. У припреми броја 100 Апотекарске праксе, као јубиларног броја, учествовали су сви претходни уредници и сарадници, који су радили на часопису од његовог оснивања.
- Часопис је током целе године информисао чланство о свим активностима и раду Фармацеутске коморе Србије: Скупштине, Управног одбора Надзорног одбора, Етичког одбора, огранака Коморе као и осталим догађајима у фармацеутској струци.

САЈТ ФКС

У току 2013. године, сајт ФКС је одржаван редовно, истицане су информације о раду коморе и друге информације за које су заинтересовани чланови, Апотекарска пракса је редовно постављана на сајт, ажуриран календар догађаја, истакнути обрађени нови пакети ВШО и друго.

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА

АКРЕДИТАЦИЈА ПРОГРАМА КЕ

Радно тело ЗСС за акредитацију програма континуиране едукације здравствених радника и здравствених сарадника при ФКС, радило је у 2013. години у непромењеном саставу, и то:

- Проф. др Јела Милић, председник радног тела
- Дипл. фарм. спец. Гордана Симић, представник ФКС у ЗСС
- Др сци фарм Мирјана Антуновић,
- Др сци фарм. Весна Николић,
- Др сци фарм. Зорица Басић,
- Мр сци фарм. Светлана Ристић и
- Мр сци фарм Анета Перић

Јавним позивом за акредитацију програма КЕ, Одлуком 153-02-3934/2012-01 која је расписана 10.12.2012. године, дефинисано је 4 термина за акредитацију у току 2013. године:

- 15-30. јануара,
- 01-15. априла,
- 01-15. јула,
- 01-15. октобра

Преглед програма КЕ који су предати на акредитацију преко Фармацеутске коморе Србије у току 2013. године

Врста програма КЕ	Јануар	Април	Јул	Септембар	УКУПНО
Стручни састанци	121	86	78	37	322
Курсеви	29	45	11	4	89
Конгрес-Симп.	3	1	0	0	4
Тест у пис./ел. форми	9	13	3	3	28
УКУПНО	162	145	92	44	443

Радна група ЗСС за акредитацију програма КЕ при Фармацеутској комори Србије је прегледала пристиглих 443 програма КЕ, по следећем принципу:

- ✓ преглед Пријаве за акредитацију и утврђивање: комплетне попуњености, адекватно дефинисане теме и јасно дефинисаних циљева и вештина,
- ✓ преглед биографије предавача и утврђивање испуњености услова дефинисаних важећим законским актима,
- ✓ преглед сажетка програма КЕ и референци на којима се рад заснива,
- ✓ преглед Одлуке стручног тела организатора.

На основу горе наведених параметара и критеријума који дефинишу законска акта и процедура прописана од стране ЗСС, дат је коначан предлог за акредитацију програма КЕ са дефинисаним бројем бодова или предлог за одбијање програма КЕ. Предлози за акредитацију или одбијање програма КЕ донети су консензусом свих чланова Радне групе.

Од прегледаних 443 програма КЕ, предложено је да се одбије укупно 68 програма КЕ. Разлози за одбијање програма су у већини случајева били следећи: тема програма није јасно дефинисана, сажетак рада није адекватно написан, нема референце и није јасна методологија, нису јасно дефинисани циљеви едукације, неадекватно истакнуте вештине које ће здравствени радници стећи.

Структура акредитованих програма КЕ у току 2013. Године

	<i>Стручни састанак</i>	<i>Курсеви</i>	<i>Конгрес - Симпоз.</i>	<i>Тест у ел. форми</i>	<i>УКУПНО</i>
Предато	322	89	4	28	443
Акредитовано	293	66	3	13	375
Одбијено	29	23	1	15	68

Процедура налаже да се попуњене табеле са предлозима за акредитацију или одбијање програма КЕ у електронској форми проследи ЗСС, који доноси коначну Одлуку о акредитацији програма КЕ. Ова процедура и рокови који су постављени од стране ЗСС, испоштовани су за сва четири термина у 2013. години.

ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

«СТАРА» ВШО

Реакредитована су четири пакета образовања:

1. Тема: "ЗНАЧАЈНЕ ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА", ев. број Б-215/13, Одлука ЗСС број 153-02-1827/2013-01 од 13.05.2013. године - 6 бодова. Аутор: Доц. Др Сандра Везмар
2. Тема: " СЛОБОДНИ РАДИКАЛИ И АНТИОКСИДАНСИ", ев. број: Б-217/13 , Одлука ЗСС број 153-02-1827/2013-01 од 13.05.2013. године - 6 бодова. Аутор: Доц. Др Душан Вешовић
3. Тема: "ПРИМЕНА ПРОБИОТИКА", ев. број: Б-214/13 , Одлука ЗСС број 153-02-1827/2013-01 од 13.05.2013. године - 6 бодова. Аутори: Др.сци Гордана Завишић и Дипл.фарм. спец Мирјана Стојановић
4. Тема: "ХОМЕОПАТСКИ ЛЕКОВИ", ев. број: Б-216/13 Одлука ЗСС број 153-02-3563/2012-01 од 15.11.2012. године - 6 бодова. Аутор: дипл. фарм. спец. Јованка Иванчевић

«НОВА» ВШО

У току 2013. године програм постојеће виртуелне школе је унапређен. Нови програм решавања тестова „*on line*“ омогућава приступ тестовима свакодневно у току 24 часа, током једногодишњег периода акредитације, чиме се повећала доступност тестова члановима Коморе. Стара ВШО ће функционисати до истека акредитационог периода постојећа четири пакета.

Акредитована су *два нова пакета* образовања у сарадњи са Апотекарским друштвом Јужног Баната, и то:

1. Тема: "ФАРМАКОТЕРАПИЈА ВАНБОЛНИЧКИ СТЕЧЕНЕ ПНЕУМОНИЈЕ", ев. број: Б – 336/13 Одлука ЗСС 153-02-2848/2013-01 од 16.08.2013. године – 6 бодова. Аутор: Проф.др Весна Шкодрић Трифуновић
2. Тема: "ФАРМАКОТЕРАПИЈА ХОБП И АСТМЕ", ев, број: Б – 336/13 Одлука ЗСС 153-02-2848/2013-01 од 16.08.2013. године – 6 бодова. Аутор: Асс.др сци мед Владимир Жугић

Акредитован је један пакет образовања за медицинске сестре и здравствене техничаре.

1. Тема: „ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРОБИОТИКА И ЊИХОВ ЗНАЧАЈ ЗА ЗДРАВЉЕ ЧОВЕКА“, ев. број: Д – 665/13 Одлука ЗСС 153-02-562/2013-01 од 01.03.2012. године – 5 бодова. Аутори: Др.сци Гордана Завишић и Дипл.фарм. спец Мирјана Стојановић

Пакет је реакредитован у 2013. години са организатором З.У. Апотека „Иванчић и син“.

Модул континуиране едукације у бази Коморе је у току 2013. године додатно унапређен, извршене су информатичке припреме за евиденцију пакета 24 сата 365 дана, (регистрација уплата на сајту коморе) и за фармацеуте је почео са радом у августу 2013.

Систем је првобитно уведен и тестиран на пакету за фармацеутске техничаре одмах после акредитације у јануару 2013. Очекивани приход од пакета за фармацеутске техничаре је изостао, без обзира на то што је објава ишла преко сајта Коморе медицинских сестара и здравствених техничара Србије, сајта ФКС и Апотекарске праксе, У време када су прављени планови није било довољно доступних тестова за фармацеутске техничаре, који су били циљна група, али су у међувремену и други организатори акредитовали тестове за фармацеутске техничаре и велики број тих тестова је бесплатан.

Преглед одржаних едукација у 2013. години (ВШО и НОВА «on-line» едукација)

	Огр на к Београ д	Огранак Крагујев ац	Огранак Војводи на	Огранак Ниш са КиМ	УКУПНО
Значајне интеракције лекова	422	263	200	242	1127
Примена пробиотица	460	272	235	241	1208
Слободни радикали и антиоксиданси	365	216	151	194	926
Хомеопатско лечење	499	296	234	300	1329
Фармакотерапија ХОБП и астме					123
Фармакотерапија ванболнички стечене пнеумоније					159
УКУПНО					4872

Број решених тестова у 2012/2013 у односу на број чланова коморе

	2013	2012
Укупно бр. решених ТЕСТОВА ВШО	4872	4669
Укупан бр. ЧЛАНОВА КОМОРЕ на дан 31.12	5209	4834

Из табеле се види да су интересовање, као и број решених тестова повећани у 2013. години у односу на 2012.

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПРОГРАМА КЕ

У току године обрађено је 1616 извештаја о одржаним програмима КЕ, на којима је учествовало укупно 36.976 фармацеута. У току 2013. године континуирано је пружана стручна и техничка помоћ свим организаторима програма КЕ.

ИЗДАТЕ ПОЈЕДИНАЧНЕ ПОТВРДЕ НА ЗАХТЕВ ЧЛАНОВА ФКС

У складу са Правилником Комора је на основу појединачних захтева чланова који су пасивно или активно учествовали на међународним скуповима, објавили стручне радове или боравили у студијским посетама у иностранству, издала на лични захтев, уз достављену потребну документацију 116 захтева.

ПРОЈЕКТИ

Комора је током 2013. године учествовала у спровођењу два пројекта.

Пројекат Савета Европе, Европски комитет за фармацеутске производе и фармацеутску здравствену заштиту и Радна група за индикаторе квалитета фармацеутске здравствене заштите спроводе студију испитивања два индикатора фармацеутске здравствене заштите: документовање саветовања пацијенета и документовање прегледа лекова старијих пацијената. Пројекат спроводе ФКС и Фармацеутски факултет Универзитета у Београду. У пројекту учествују фармацеути из примарне здравствене заштите .

Министарство здравља Србије је именовало два координатора пројекта, Проф др Браниславу Миљковић, Фармацеутски факултет у Београду и Ружицу Николић,

Фармацеутска комора Србије. Студија ће се у Србији спроводити у току 2013 и 2014.године. Пројекат је представљен фармацеутима 14. децембра 2013. на Фармацеутском факултету.

„Техничка подршка за третман медицинског отпада у Србији“

Новембра, у Београду у Хотелу М, одржана је завршна конференција пројекта Том приликом су представљени најновије урађени приручници пројекта: *Приручник за управљање медицинским отпадом*, *Приручник за управљање ветеринарским отпадом* и *Приручник за управљање фармацеутским отпадом*, представници Министарства здравља и Министарства енергетике развоја и заштите животне средине, Заменик шефа Делегације Европске уније у Републици Србији госп. Оскар Бенедикт, руководилац пројекта Јан Геррит Тесинк и други су представили том приликом резултате пројекта. ФКС је као један од учесника пројекта учествовала у изради *Приручник за управљање фармацеутским отпадом*. ФКС је од пројекта добила право даљег штампања *Приручника* који је такође доступан чланству и преко сајта Коморе.

ДИРЕКТОР

Драгана Јовановић, дипл. фарм. спец.